

WYZNACZENIE I ZAKRES PRAWA WŁAŚCIWEGO DLA ZOBOWIĄZAŃ

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 503): art. 28-38
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz. Urz. UE L 177 z 4.7.2008 r., s. 6): 1-13, 18-25
- Rozporządzenie (WE) nr 864/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz. Urz. UE L 199 z 31.7.2007 r., s. 40): art. 1-5, 8, 10-17, 21-28
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.Urz. UE L 189, 27.6.2014, s. 59): art. 1-7, 23-25
- Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r. (Dz.U. 1997 nr 45 poz. 286): art. 1-4, 10-13, 45, 61
- Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Nowym Jorku dnia 14 czerwca 1974 r. (Dz.U. 1997 nr 45 poz. 282): art. 1-12, 22, 23

Art. 28 PPM

1. Prawo właściwe dla zobowiązania umownego określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.Urz. UE L 177 z 04.07.2008 r., str. 6).

2. Do zobowiązań umownych, które na podstawie przepisu art. 1 ust. 2 lit. j rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, zostały wyłączone z zakresu jego zastosowania, stosuje się przepisy tego rozporządzenia odpowiednio dla danego zobowiązania.

Art. 1 Rzym I. Przedmiotowy zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do zobowiązań umownych w sprawach cywilnych i handlowych powiązanych z prawem różnych państw.

Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się w szczególności do spraw skarbowych, celnych i administracyjnych.

2. Z zakresu zastosowania niniejszego rozporządzenia wyłączone są:

a) stan cywilny oraz zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osób fizycznych, z zastrzeżeniem art. 13;

b) zobowiązania wynikające ze stosunków rodzinnych oraz stosunków uznawanych zgodnie z prawem dla nich właściwym za mające podobne skutki, w tym zobowiązania alimentacyjne;

c) zobowiązania wynikające z małżeńskich ustrojów majątkowych, z ustrojów majątkowych w stosunkach uznawanych zgodnie z prawem dla nich właściwym za mające podobne skutki do małżeństwa oraz z prawa spadkowego, włącznie z testamentami;

d) zobowiązania wynikające z weksli, czeków, weksli własnych oraz innych zbywalnych papierów wartościowych w zakresie, w jakim zobowiązania z tych innych papierów wartościowych wynikają z ich zbywalności;

e) zapisy na sąd polubowny i umowy o właściwość sądu;

f) kwestie z zakresu prawa spółek i innych podmiotów posiadających osobowość prawną lub jej nieposiadających, takich jak utworzenie, w drodze rejestracji lub w inny sposób, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych, ustrój wewnętrzny lub rozwiązanie spółek i innych podmiotów posiadających osobowość prawną lub jej nieposiadających oraz osobista odpowiedzialność wspólników i organów za zobowiązania takiej spółki lub podmiotu;

g) kwestie, czy przedstawiciel może wobec osób trzecich zaciągać zobowiązania w imieniu osoby przez siebie reprezentowanej lub czy organ spółki lub innego podmiotu posiadającego osobowość prawną lub jej nieposiadającego może wobec osób trzecich zaciągać zobowiązania w imieniu tej spółki lub podmiotu;

h) tworzenie "trustów" oraz stosunki prawne pomiędzy założycielami, powiernikami i beneficjentami;

i) zobowiązania wynikające z kontaktów handlowych mających miejsce przed zawarciem umowy;

j) umowy ubezpieczenia wynikające z operacji przeprowadzanych przez organizacje niebędące zakładami, o których mowa w art. 2 dyrektywy 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotyczącej ubezpieczeń na życie 14), których przedmiotem jest zapewnienie pracownikom lub osobom pracującym na własny rachunek, należącym do zakładu lub grupy zakładów, lub do określonej grupy lub grup zawodowych, świadczeń w przypadku śmierci lub dożycia określonego wieku, przerwania lub ograniczenia działalności, choroby zawodowej lub wypadku przy pracy.

3. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do dowodów i postępowania, bez uszczerbku dla art. 18.

4. W niniejszym rozporządzeniu termin "państwo członkowskie" oznacza państwa członkowskie, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie. W art. 3 ust. 4 i art. 7 termin ten oznacza jednak wszystkie państwa członkowskie.

Art. 2 Rzym I. Powszechne stosowanie

Prawo wskazane przez niniejsze rozporządzenie stosuje się bez względu na to, czy jest ono prawem państwa członkowskiego.

Art. 1 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

- (1) Niniejsza konwencja ma zastosowanie do umów sprzedaży towarów między stronami mającymi siedziby handlowe w różnych państwach:
- (a) jeżeli państwa te są Umawiającymi się Państwami lub
  - (b) jeżeli normy międzynarodowego prawa prywatnego wskazują na ustawodawstwo Umawiającego się Państwa, jako prawo właściwe.
- (2) Fakt posiadania przez strony swoich siedzib handlowych w różnych państwach nie będzie uwzględniany, jeżeli nie wynika on z umowy lub z jakichkolwiek stosunków handlowych między stronami lub też z informacji ujawnionej przez strony w jakimkolwiek czasie przed zawarciem lub w chwili zawarcia umowy.
- (3) Przy określaniu zakresu stosowania niniejszej konwencji ani przynależność państwowa stron, ani ich status cywilnoprawny lub handlowy, ani też charakter cywilnoprawny lub handlowy umowy nie będą brane pod uwagę.

Art. 2 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

Niniejszej konwencji nie stosuje się do sprzedaży:

- (a) towarów zakupionych do użytku osobistego, rodzinnego lub do użytku w gospodarstwie domowym, jeśli sprzedający, w jakimkolwiek czasie przed zawarciem umowy lub w chwili jej zawarcia, nie wiedział i nie powinien był wiedzieć, że towary zostały zakupione do użytku w jakimkolwiek z tych celów;
- (b) na licytacji;
- (c) w drodze egzekucji lub w inny sposób przez organy wymiaru sprawiedliwości;
- (d) udziałów, akcji, tytułów inwestycyjnych, papierów wartościowych lub pieniędzy;
- (e) okrętów, statków, poduszkowców i statków powietrznych;
- (f) energii elektrycznej.

Art. 3 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

(1) Umowy na dostawę towarów przewidzianych do wykonania lub wyprodukowania będą uważane za umowy sprzedaży, jeśli strona zamawiająca towary nie przyjmie na siebie obowiązku dostawy istotnej części materiałów niezbędnych do takiego wykonania lub produkcji.

(2) Niniejsza konwencja nie będzie miała zastosowania do umów, w których przeważająca część zobowiązań strony dostarczającej towary polega na zapewnieniu siły roboczej lub świadczeniu innych usług.

Art. 4 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

Niniejsza konwencja reguluje jedynie zawarcie umowy sprzedaży oraz prawa i obowiązki sprzedającego i kupującego, wynikające z takiej umowy. W szczególności, jeśli niniejsza konwencja w sposób wyraźny nie przewiduje inaczej, nie dotyczy ona:

- (a) ważności umowy ani żadnego z jej postanowień lub jakichkolwiek zwyczajów,
- (b) skutków, jakie może mieć umowa w odniesieniu do własności sprzedanych towarów.

Art. 5 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

Niniejsza konwencja nie ma zastosowania do odpowiedzialności sprzedającego za śmierć lub utratę zdrowia jakiejkolwiek osoby, spowodowaną przez towary.

Art. 6 Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów

Strony mogą wyłączyć zastosowanie niniejszej konwencji albo, z zastrzeżeniem artykułu 12, uchylić bądź zmienić skutki któregokolwiek z jej postanowień.

Art. 1 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

1. Niniejsza konwencja określa warunki, w których wzajemne roszczenia kupującego i sprzedającego, wynikające z umowy międzynarodowej sprzedaży towarów lub odnoszące się do jej naruszenia, zakończenia lub unieważnienia, nie mogą być dalej dochodzone z powodu upływu pewnego okresu. Taki okres zwany będzie w niniejszej konwencji "terminem przedawnienia".

2. Niniejsza konwencja nie dotyczy szczególnych okresów, w ciągu których od jednej ze stron wymaga się jako warunku dla nabycia lub wykonania jej roszczenia, aby powiadomiła drugą stronę lub przedsięwzięła jakiegokolwiek działania inne niż wszczęcie postępowania.

3. W rozumieniu niniejszej konwencji:

(a) "kupujący", "sprzedający" i "strona" oznaczają osoby, które kupują lub sprzedają albo godzą się kupić lub sprzedać towary, a także spadkobiercy lub osoby, na które przeszły prawa lub obowiązki wynikające z umowy sprzedaży,

(b) "wierzyciel" oznacza stronę występującą z roszczeniem, niezależnie od tego, czy jest to roszczenie pieniężne, czy też nie,

(c) "dłużnik" oznacza stronę, przeciwko której wierzyciel występuje z roszczeniem,

(d) "naruszenie umowy" oznacza niewykonanie przez stronę umowy lub jakiegokolwiek wykonanie niezgodne z umową,

(e) "postępowanie" obejmuje postępowanie sądowe, arbitrażowe i administracyjne,

(f) "osoba" obejmuje korporację, spółkę handlową lub cywilną, stowarzyszenie lub organizację zarówno prywatną, jak i publiczną, która może pozywać lub być pozwana,

(g) "forma pisemna" obejmuje także telegram i teleks,

(h) "rok" oznacza rok liczony według kalendarza gregoriańskiego.

Art. 2 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

W rozumieniu niniejszej konwencji:

- (a) umowa sprzedaży towarów będzie uważana za międzynarodową, jeżeli w czasie zawarcia umowy kupujący i sprzedający mają swoje siedziby handlowe w różnych państwach,
- (b) fakt posiadania przez strony swoich siedzib handlowych w różnych państwach nie będzie uwzględniany, jeżeli nie wynika on z umowy lub z jakichkolwiek stosunków handlowych między stronami lub też z informacji ujawnionej przez strony w jakimkolwiek czasie przed zawarciem umowy lub w chwili jej zawarcia,
- (c) gdy strona umowy sprzedaży towarów ma siedzibę handlową w więcej niż jednym państwie, za siedzibę handlową uważana będzie ta, która ma najściślejsze powiązania z umową i jej wykonaniem, przy uwzględnieniu okoliczności znanych lub rozważanych przez strony w czasie zawarcia umowy,
- (d) gdy strona nie ma siedziby handlowej, uwzględniać się będzie miejsce jej stałego zamieszkania,
- (e) ani przynależność państwowa stron, ani ich status cywilnoprawny lub handlowy, ani też charakter cywilnoprawny lub handlowy umowy nie będą brane pod uwagę.

Art. 3 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

1.1) Niniejsza konwencja będzie miała zastosowanie tylko wówczas, gdy:

(a) w czasie zawarcia umowy siedziby handlowe stron umowy międzynarodowej sprzedaży towarów znajdują się w Umawiających się Państwach lub

(b) normy międzynarodowego prawa prywatnego powodują, że prawo Umawiającego się Państwa ma zastosowanie do umowy sprzedaży.

2.2) Niniejsza konwencja nie będzie stosowana, jeżeli strony w sposób wyraźny wyłączyły jej zastosowanie.

3. (skreślony)

Art. 4 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

Niniejsza konwencja nie będzie stosowana do sprzedaży:

- (a) towarów zakupionych do użytku osobistego, rodzinnego lub do użytku w gospodarstwie domowym, jeżeli sprzedający w jakimkolwiek czasie przed zawarciem umowy lub w chwili jej zawarcia nie wiedział i nie powinien był wiedzieć, że towary zostały zakupione do użytku w jakimkolwiek z tych celów;
- (b) na licytacji,
- (c) w drodze egzekucji lub w inny sposób przez organy wymiaru sprawiedliwości,
- (d) udziałów, akcji, ubezpieczeń inwestycyjnych, papierów wartościowych lub pieniędzy,
- (e) okrętów, statków, poduszkowców lub statków powietrznych;
- (f) energii elektrycznej.

Art. 5 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

Konwencja nie będzie stosowana do roszczeń spowodowanych:

- (a) śmiercią lub obrażeniami fizycznymi jakiejkolwiek osoby,
- (b) zniszczeniami radioaktywnymi pochodzącymi ze sprzedawanych towarów,
- (c) zastawem, hipoteką lub innym zabezpieczeniem o charakterze rzeczowym,
- (d) wyrokiem lub postanowieniem wydanym w postępowaniu,
- (e) dokumentem, którego bezpośrednie wykonanie lub egzekucja mogą być osiągnięte zgodnie z prawem miejsca, gdzie żąda się takiego wykonania lub egzekucji,
- (f) wekslem, czekiem lub skryptem dłużnym.

Art. 6 Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów

1. Niniejsza konwencja nie będzie miała zastosowania do umów, w których przeważająca część zobowiązań sprzedającego polega na zapewnieniu siły roboczej lub świadczeniu innych usług.

2. Umowy na dostawę towarów przewidzianych do wykonania lub wyprodukowania będą uważane za umowy sprzedaży, jeśli strona zamawiająca towary nie przyjmie na siebie obowiązku dostawy istotnej części, materiałów niezbędnych do takiego wykonania lub produkcji.

Art. 33 PPM

Prawo właściwe dla zobowiązania ze zdarzenia niebędącego czynnością prawną określa rozporządzenie (WE) nr 864/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych ("Rzym II") (Dz.Urz. UE L 199 z 31.07.2007, str. 40).

Art. 1 Rzym II. Przedmiotowy zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do zobowiązań pozaumownych w sprawach cywilnych i handlowych, powiązanych z prawami różnych państw. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się, w szczególności, do spraw podatkowych, celnych lub administracyjnych ani do odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej („acta iure imperii”).

2. Z zakresu zastosowania niniejszego rozporządzenia wyłączone są:

- a) zobowiązania pozaumowne wynikające ze stosunków rodzinnych oraz stosunków uznawanych, zgodnie z prawem dla nich właściwym, za mające podobne skutki, w tym zobowiązania alimentacyjne;
- b) zobowiązania pozaumowne wynikające z małżeńskich ustrojów majątkowych, z ustrojów majątkowych stosunków uznawanych, zgodnie z prawem dla nich właściwym, za mające podobne skutki do małżeństwa, z dziedziczenia testamentowego i ustawowego;
- c) zobowiązania pozaumowne wynikające z weksli, czeków, weksli własnych oraz innych zbywalnych papierów wartościowych w zakresie, w jakim zobowiązania z tych innych zbywalnych papierów wartościowych wynikają z ich zbywalnego charakteru;
- d) zobowiązania pozaumowne wynikające z prawa spółek i innych jednostek organizacyjnych, posiadających lub nieposiadających osobowość prawną, dotyczące kwestii takich, jak utworzenie - poprzez rejestrację lub w inny sposób, zdolność prawną, ustrój wewnętrzny lub rozwiązanie spółek i innych jednostek organizacyjnych, posiadających lub nieposiadających osobowość prawną, osobista odpowiedzialność organów i wspólników za zobowiązania spółki lub jednostki organizacyjnej oraz osobista odpowiedzialność audytorów wobec spółki lub wobec jej wspólników w związku z badaniem dokumentów rachunkowych;
- e) zobowiązania pozaumowne wynikające ze stosunków pomiędzy założycielami, powiernikami i beneficjentami trustu utworzonego dobrowolnie;
- f) zobowiązania pozaumowne wynikające ze szkód jądrowych;
- g) zobowiązania pozaumowne wynikające z naruszenia prawa do prywatności i innych dóbr osobistych, w tym zniesławienie.

3. Niniejsze rozporządzenie nie stosuje się do dowodów i procedur, bez uszczerbku dla art. 21 i 22.

4. Do celów niniejszego rozporządzenia „państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie z wyjątkiem Danii.

Art. 2 Rzym II. Zobowiązania pozaumowne

1. Do celów niniejszego rozporządzenia szkoda obejmuje wszelkie następstwa wynikające z czynu niedozwolonego, bezpodstawnego wzbogacenia, prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia lub culpa in contrahendo.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się także do zobowiązań pozaumownych, co do których zachodzi prawdopodobieństwo ich powstania.
3. Każde odniesienie w niniejszym rozporządzeniu do:
  - a) zdarzenia powodującego szkodę dotyczy także zdarzeń powodujących szkodę, co do których zachodzi prawdopodobieństwo ich wystąpienia;
  - b) szkody dotyczy także szkody w stosunku do której zachodzi prawdopodobieństwo jej powstania.

Art. 3 Rzym II. Powszechne stosowanie

Prawo wskazane przez niniejsze rozporządzenie stosuje się bez względu na to, czy jest ono prawem państwa członkowskiego.

KAZUS 1

Anna (mieszkająca i pracująca w Paryżu, obywatelstwo polskie i francuskie) przyjechała na trzy tygodnie do Wrocławia w celu odwiedzenia rodziny. W czasie pobytu zepsuł się jej telefon. Jej koleżanka Paulina (mieszkająca we Wrocławiu, obywatelstwo polskie) sprzedała jej swój dotychczasowy telefon.

- **Jakie prawo jest właściwe dla tej sprzedaży?**

KAZUS 2

Po kilku tygodniach po powrocie z Polski do Francji Anna (mieszkająca i pracująca w Paryżu, obywatelstwo polskie i francuskie) oddała kupiony od Pauliny telefon do punktu serwisującego w Paryżu w celu naprawy telefonu. Telefon został naprawiony po dwóch dniach.

- **Jakie prawo jest właściwe dla tej naprawy?**

KAZUS 3

Po kilku miesiącach Anna (mieszkająca i pracująca w Paryżu, obywatelstwo polskie i francuskie) wystawiła telefon na polskim portalu aukcyjnym w celu jego sprzedaży. Cena wywoławcza wynosiła 1 tys. zł, a ostatecznie telefon został sprzedany użytkownikowi Max4792, który wylicytował go za 3 tys. zł.

- **Jakie prawo jest właściwe dla tej sprzedaży?**

KAZUS 4

Obywatel Niderlandów Vincent van G. zawarł w dniu 1 maja 2010 r. w Berlinie z przebywającym w tym mieście obywatelem Polski Stanisławem W. umowę sprzedaży wyprodukowanego we Francji roweru.

- **Jakie prawo będzie właściwe dla tej umowy, jeśli strony nie dokonały wyboru prawa?**
- **Jakie prawo będzie właściwe dla skutków ewentualnej nieważności tej umowy?**
- **Czy strony mogą skutecznie wybrać jako właściwe prawo francuskie?**

KAZUS 5

Obywatel Polski Jan K. (zamieszkały w Radomsku) kupił w dniu 15 maja 2010 r. od niemieckiego wydawnictwa na aukcji internetowej album fotograficzny. Strona internetowa, na której odbyła się licytacja, umieszczona była na serwerach zlokalizowanych w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Nabywca po 3 dniach od odebrania przesyłki stwierdził, że jest z zakupu niezadowolony i postanowił od umowy odstąpić.

- **Jakie prawo jest właściwe dla umowy sprzedaży, gdy strony nie dokonały wyboru prawa?**
- **Jakie prawo mogłoby być przedmiotem wyboru stron?**
- **Jakie prawo jest właściwe dla formy czynności odstąpienia od umowy?**

KAZUS 6

Japońska spółka JAPA GK z siedzibą w Tokio zawarła w dniu 25 maja 2011 r. umowę sprzedaży z ELEKTRONIKA IMPORT - EXPORT S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Na podstawie powyższej umowy japońska spółka ma dostarczyć 3000 wież hi-fi. Z uwagi na to, że cena jednej wieży wynosi 1000\$, strony zdecydowały, że w celu zabezpieczenia transakcji płatność ceny w wysokości 3 000 000\$ nastąpi przy użyciu akredytywy dokumentowej. Dlatego też polska spółka (zleceniodawca - importer) udała się do jednego z banków w Berlinie świadczącego usługi bankowości korporacyjnej (bank importera), który posiada również oddział w Tokio (bank pośredniczący), i zleciła otworzenie akredytywy dokumentowej na rzecz japońskiej spółki (beneficjent - eksporter). Zgodnie z warunkami akredytywy zapłata ceny nastąpi po przedstawieniu przez eksportera celnych dokumentów eksportowych oraz dowodu dotarcia i rozładowania ładunku w porcie przeznaczenia. Wynika to z tego, że strony zawarły w umowie w zakresie warunków sprzedaży Incoterm 2000 DEQ, o następującej treści: „dostarczone na nabrzeże Gdańsk - Polska”, zgodnie z którym obowiązki sprzedającego kończą się z chwilą rozładunku statku w porcie przeznaczenia. Ponadto w umowie zawarto zapis na sąd polubowny, zgodnie z którym wszelkie spory wynikłe z powyższej umowy ma rozstrzygać stały sąd polubowny z siedzibą w Kolonii.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

- **Prawo właściwe dla umowy sprzedaży.**
- **Po ustaleniu prawa właściwego, jaki akt normatywny może mieć zastosowanie do umowy sprzedaży?**
- **Prawo właściwe dla umowy akredytywy.**
- **Prawo właściwe dla umowy o arbitraż.**

KAZUS 7

Przedsiębiorstwo ŁADOGA OOO (Ладога ООО) z siedzibą w Sankt Petersburgu zawarło w dniu 8 sierpnia 2011 r. w Sankt Petersburgu z polskim przedsiębiorstwem Kowalski, Nowak Pośrednictwo Sp. j. z siedzibą we Wrocławiu umowę agencyjną, na podstawie której polski przedsiębiorca ma pośredniczyć – za wynagrodzeniem – przy zawieraniu z klientami na terytorium Polski umów sprzedaży szalunków i innych narzędzi budowlanych na rzecz dającego zlecenie rosyjskiego przedsiębiorstwa. Ponadto, w tym samym dokumencie dla zabezpieczenia roszczeń o wynagrodzenie polskiego przedsiębiorcy została zawarta umowa poręczenia za dług przyszły do wysokości 100 000 zł, zawarta pomiędzy OZERO TOB (Озеро ТОБ) z siedzibą w Kijowie a Kowalski, Nowak Pośrednictwo Sp. j. Spółka OZERO TOB jest podmiotem kapitałowo powiązany z ŁADOGA OOO.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

- **Prawo właściwe dla umowy agencyjnej.**
- **Prawo właściwe dla umowy poręczenia.**
- **Prawo właściwe dla formy powyższych czynności prawnych.**

KAZUS 8

Przedsiębiorca mający siedzibę w stolicy Włoch w dniu 10 lutego 2010 r. świadczył usługę przewozu grupy 10 turystów, będących obywatelami Polski, na trasie Rzym-Paryż. Na pokładzie autobusu przewożone były również bagaże turystów.

- **Określ, które prawo będzie właściwe dla umowy przewozu, jeśli strony nie dokonały wyboru prawa. Rozważ zastosowanie art. 6 Rozporządzenia.**

KAZUS 9

Obywatel Niemiec Johann B. zawarł w dniu 31 grudnia 2009 r. umowę sprzedaży nieruchomości położonej na Litwie z obywatelem Francji Paulem V.

- **Jakie prawo będzie właściwe dla formy tej czynności prawnej, a jakie dla samej umowy sprzedaży?**

KAZUS 10

Obywatel polski Jan Kowalski wyszukał przy użyciu portalu internetowego ofertę sprzedaży samochodu osobowego zamieszczoną przez Helmuta Schmidta. Jan Kowalski wysłał e-mailem ofertę kupna wyżej wskazanego pojazdu za kwotę 10 000 €, następnie w ciągu dwóch godzin Schmidt odpisał, że przyjmuje ofertę, i zasugerował, aby transakcję sfinalizować za dwa dni, tj. 25 maja 2011 r. Jan Kowalski zgodził się na tę propozycję i dwa dni później udał się do Berlina. Po dotarciu na miejsce okazało się, że Schmidt dzień wcześniej sprzedał samochód innemu Polakowi Janowi Nowakowi, ponieważ ten zaoferował cenę o 1000 € wyższą, a poza tym zjawił się niezwłocznie, zapłacił cenę i odebrał samochód, którym też udał się na terytorium Polski do swojego miejsca zamieszkania, tj. do Ciechocinka.

Po trzech miesiącach od powyższego wydarzenia Jan Kowalski otrzymał wezwanie na Komendę Miejską Policji w Poznaniu na przesłuchanie w charakterze świadka. Okazało się bowiem, że Helmut Schmidt handlował kradzionymi pojazdami i samochód, który zaoferował Kowalskiemu, również był kradziony.

W oparciu o powyższy stan faktyczny wskaż:

- **Prawo właściwe dla czynności prawnej dokonanej przez Kowalskiego i Schmidta przez Internet.**
- **Prawo właściwe dla odpowiedzialności Helmuta Schmidta z tytułu niewykonania zobowiązania z umowy zawartej z Kowalskim.**
- **Prawo właściwe dla oceny skuteczności nabycia własności samochodu przez Nowaka.**

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu
Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się w Prawie Internetu
i Technologii

Autor książek: „Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w
Unii Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi
zaufania w odniesieniu do transakcji
elektronicznych na rynku wewnętrznym
Unii Europejskiej. Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

